

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 619/2017-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Štefanom Jakabom, Hviezdoslavova 7, Košice, vo veci namietaného porušenia čl. 2 ods. 1 a 2 a základného práva podľa čl. 20 ods. 1, 3 až 5 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co 147/2013 z 21. mája 2014 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 44/2015 z 28. júna 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. novembra 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie čl. 2 ods. 1 a 2 a základného práva podľa čl. 20 ods. 1, 3 až 5 a čl. 46 ods. 1 a 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Co 147/2013 z 21. mája 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“, spolu aj „súdy“) sp. zn. 5 Cdo 44/2015 z 28. júna 2017 (ďalej aj „napadnutý rozsudok najvyššieho súdu“, spolu aj „napadnuté rozsudky“).

2. Sťažovateľ v sťažnosti tvrdí, že krajský súd, ako aj najvyšší súd postupovali nesprávne, ak dospeli k záveru, že Protokol medzi vládou Československej socialistickej republiky a Maďarskej ľudovej republiky o úprave niektorých majetkoprávných otázok týkajúcich sa nehnuteľného majetku z 3. februára 1964 (ďalej len „protokol“) je súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a že vyvoláva priamo účinky aj vo vzťahu k fyzickým a právnickým osobám. Sťažovateľ je toho názoru, že ani krajský súd, ani najvyšší súd náležite nevysvetlili, prečo sa priklonili k stanovisku Katedry medzinárodného práva Univerzity Komenského v Bratislave, a nie k stanovisku [REDACTED] o pozícii Protokolu v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky. Sťažovateľ je toho názoru, že súdy neposkytli sťažovateľovi ochranu pred neprípustnými zásahmi do jeho vlastníctva, neposkytli primeranú náhradu za vyvlastnenie a legalizovali nezákonný spôsob nadobudnutia nehnuteľností pri ich prevode zo strany štátu na nadobúdateľov. Sťažovateľ ďalej namieta, že krajský súd založil napadnutý rozsudok na skutočnosti, ktorá nemala oporu vo vykonanom dokazovaní, keď sa podľa jeho názoru na odvolacom pojednávaní neoboznámil s obsahom protokolu. Sťažovateľ považuje napadnutý rozsudok krajského súdu za nepreskúmateľný, keďže sa podľa neho nevysporiadal so zaradením sporných nehnuteľností do kategórií podľa čl. 1 protokolu a v tomto smere nevykonal žiadne dokazovanie.

3. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie označených práv (bod 1) rozsudkom krajského súdu, ako aj najvyššieho súdu, napadnuté rozsudky zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

5. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu sťažnosti, konštatuje, že sťažnosť napriek tomu, že ju koncipoval advokát, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania sa musí pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí výslovne uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).

Podľa § 92 ods. 1 CSP zástupcovi, ktorého si strana zvolila, udelí písomne splnomocnenie...

Podľa § 125 ods. 1 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

8. „Zákon *expressis verbis* vyžaduje, aby bolo splnomocnenie udelené písomne. Vzhľadom na význam a procesné účinky zastúpenia je táto formálna požiadavka opodstatnená. Z hľadiska písomnej formy môže mať splnomocnenie listinnú alebo elektronicкую podobu (§ 125 ods. 1 CSP).

... Keďže ide o právny úkon v písomnej forme, je zákonnou náležitosťou vlastnoručný podpis splnomocniteľa (§ 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka), prípadne zaručený elektronický podpis v prípade splnomocnenia v elektronickej podobe (§ 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka)“ (doc. JUDr. Marek Števíček, PhD. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. 1516 s.).

9. Ústavný súd zistil, že k predloženej sťažnosti nebola priložená kvalifikovaná plná moc na zastupovanie sťažovateľa, a keďže táto zákonná podmienka nebola splnená, návrh nemá všetky zákonom ustanovené náležitosti (splnomocnenie advokáta na to určenou osobou takouto náležitosťou nepochybne je, pozn.), a preto nie je spôsobilý vyvolať začatie konania. Ústavný súd má právo taký návrh odmietnuť.

10. K sťažnosti sťažovateľa bola priložená plná moc udelená advokátovi len vo forme fotokópie, a teda plná moc neobsahuje vlastnoručný podpis sťažovateľa.

Predložené splnomocnenie na zastupovanie advokátom pred ústavným súdom vykazuje aj ďalšie vady, je neurčité a nedostatočné.

V danom prípade ide o všeobecnú plnú moc datovanú k 4. júnu 2013 udelenú „... *najmä na zastupovanie mojej osoby v súdnom konaní, ktoré bolo vedené na Okresnom súde Košice I. pod číslom konania: 46C 450/1992...*“, v ktorej je síce všeobecne spomenuté,

že je udelená okrem iného aj na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, neobsahuje však vymedzenie konania pred krajským súdom ani najvyšším súdom, ktorého sa má sťažnosť pred ústavným súdom týkať (§ 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde), a taktiež ani špecifikáciu porušených práv sťažovateľa podľa ústavy, teda nespĺňa predpísané náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

11. Keďže plná moc doručená spolu so sťažnosťou nie je originálne vlastnoručne podpísaná sťažovateľom a táto vykazuje aj vadu neurčitosti, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa nespĺňa zákonom predpísané náležitosti.

12. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že nedostatok v zákonom predpísaných náležitostiach, aký vyplýva z podania sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Z publikovanej judikatúry jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). Ústavný súd v tejto súvislosti už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom.“ Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

13. Uvedený nedostatok zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti sťažovateľa bol dôvodom na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2017